

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Університетський коледж

Циклова комісія
образотворчого мистецтва та дизайну

«Затверджено»

Проректор з науково – методичної та
навчальної роботи

 О.Б. Жильцов

 « » 2015 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
Історія зарубіжного мистецтва
галузь знань: 0202 Мистецтво
для спеціальності 5.02020501 Образотворче мистецтво
5.02020701 Дизайн
(освітньо – кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»)

Київ –2015

Робоча програма з дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» для студентів за напрямом підготовки 0202 Мистецтво, спеціальністю 5.02020501 «Образотворче мистецтво», 5.02020701 «Дизайн»

„4” лютого, 2015__ року- 17с.

Розробники: Кормакова Тетяна Леонідівна, викладач вищої категорії, викладач – методист Університетського коледжу.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри циклової комісії викладачів образотворчого мистецтва та дизайну

Протокол від. “12” лютого 2015 року № 6

Голова(циклової комісії) Ладоненко М.І.

Заступник директора

з навчальної роботи (С.І. Дем'яненко)

Заступник директора

з навчально-методичної роботи (З.Л. Гейхман)

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки (спеціальністю) _____

Протокол від. “18” лютого 2015 року № _____

“18” лютого 2015 року

Голова

(підпис)

(Братко М.В.)
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
I Опис навчальної дисципліни.....	4
II. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
III. Програма навчальної дисципліни.....	6
IV. Структура програми навчальної дисципліни.....	7
V. Навчально – методична карта дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва».....	8
VI. Семінарські заняття.....	9
VII. Індивідуальні заняття.....	10
VIII. Методи навчання.....	11
IX. Методичне забезпечення курсу.....	12
X. Індивідуальне навчально – дослідне завдання.....	13
XI. Методи контролю.....	14
XII. Розподіл балів, які отримують студенти.....	15
XIII. Рекомендована література.....	16
Базова.....	16
Допоміжна.....	16
XIV. Інформаційні ресурси.....	17

Пояснювальна записка

Робоча навчальна програма з дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» є нормативним документом Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка, розробленим цикловою комісією образотворчого мистецтва та дизайну, на основі освітньо – професійної програми підготовки молодших спеціалістів, відповідно до навчального плану для спеціальності 5.02020701 «Дизайн», 5.02020501 «Образотворче мистецтво».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно – модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо – кваліфікаційної характеристики «молодший спеціаліст».

Обсяг курсу, відведений навчальним планом для спеціальності «Дизайн», «Образотворче мистецтво», становить 108 годин з них: 22 години – лекційних; 20 годин – семінарських; 12 годин – індивідуальна робота; 48 годин – самостійна робота; 6 годин – підсумковий контроль.

Курс «Історія зарубіжного мистецтва» сприяє запам'ятовуванню студентами базових, ключових понять, що складають теоретичну основу для розуміння проблематики мистецтва. Предмет тісно пов'язаний з такими дисциплінами як: культурологія, історія, живопис, рисунок, скульптура, декоративно – прикладне мистецтво.

Наприкінці навчального курсу студенти складають іспит.

Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів - 4,5 кредити	Галузь знань 0202 Мистецтво	Нормативна	
	Напрямок підготовки <u>5.02020501</u> <u>Образотворче мистецтво</u>		
Модулів – 4	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Образотворче мистецтво</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - 1		Семестр 7- й	8-й
Загальна кількість годин – 108 год.			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,2 год. самостійної роботи студента – 2 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Лекції	
		12 год.	12 год.
		Семінарські	
		10 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		24 год.	24 год.
		Індивідуальні заняття:	
		6 год.	6 год.
		ПМК:	
		2 год.	2 год.
Вид контролю: VII семестр - залік VIII семестр - екзамен			

Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів -3	Галузь знань 0202 Мистецтво	Нормативна	
	Напрямок підготовки <u>Дизайн</u>		
Модулів – 4	Спеціальність (професійне спрямування): <u>5.02020701</u> <u>«Дизайн»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 2		Семестр	
Загальна кількість годин – 108 год.		Лекції	
		22 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 год. самостійна робота студента – 2 год.		Семінарські	
		20 год.	
		Самостійна робота	
		48 год.	
	Індивідуальні заняття:		
	12 год.		
	ПМК		
	6		
	Вид контролю: екзамен		
		Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є: ознайомлення з сучасними фаховими технологіями, набуття вмінь і навичок, необхідних для професійного формування майбутнього спеціаліста.

Курс «Історія зарубіжного мистецтва» сприяє закладанню у пам'яті студентів базових, ключових понять, що складають теоретичну основу для розуміння проблематики мистецтва. Предмет тісно пов'язаний з культурологією, українознавством, історією, живописом, рисунком, скульптурою, декоративно – прикладним мистецтвом.

Завданням вивчення дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» є формування об'єктивних знань щодо закономірностей становлення та функціонування мистецтва в усій повноті вияву. Студенти, вивчаючи курс «Історія зарубіжного мистецтва», повинні усвідомити, що це є гуманітарна наука, яка формує об'єктивні знання молодій людині про матеріальну та духовну культуру.

Мистецтво розглядається як феномен в різних куточках світу, в якій кристалізується внутрішнє багатство неповторних національних культур.

У концентрованому вигляді навчальний курс з предмету «Історія зарубіжного мистецтва» сприяє самостійній, дослідницькій роботі студентів, роботу з першоджерелами, літературою вітчизняних та зарубіжних вчених.

Студенти повинні **знати**:

- соціальну картину світу через оволодіння системою мистецтвознавчих знань;
- основні принципи і форми різних сфер культури людства;
- найбільш суттєві моменти розвитку світових цивілізацій та найдавніші досягнення мистецтва в усіх його проявах;
- художні напрямки і твори культури, аналіз і оцінки;
- основні терміни, стилі, напрямки та етапи розвитку мистецтва в певний історичний період розвитку людства.

Студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватися в процесах розвитку західно – європейського мистецтва;
- аналізувати явища культурного життя;
- використовувати на практиці термінологію та теоретичні знання;
- збагачувати власну духовну культуру через самоосвіту.

У студентів мають бути сформовані такі компетентності:

- вміння розвивати пошуково-дослідницькі та аналітичні вміння та навички;
- прагнення до індивідуально-особистісного зростання, самореалізації, удосконалення творчих та комунікативних здібностей під час професійної діяльності;
- уміння працювати в групі, в парі та прагнути до спільного результату, розвивати спостережливість, творчу уяву, фантазію;
- вміння відчувати і бачити красу в навколишньому світі завдяки мистецтву;
- уміння виконувати завдання (аналіз, коментар до творів мистецтва, підготовка питань до семінарського заняття, опрацювання літератури, вивчення експозиції музеїв) переключатися з одного виду діяльності на інший;
- здатність сприймати та аналізувати твори мистецтва різних видів та жанрів, використовуючи мистецтвознавчу термінологію;
- прагнення розвивати творчі здібності, творче мислення і художній смак в процесі подальшого застосування знань з історії зарубіжного мистецтва;
- здатність орієнтуватись у особливостях різних стилів і напрямків мистецтва, залежно від історичного періоду;
- виявлення базових знань з історії мистецтва в різних контекстах.

3.Програма навчальної дисципліни.

Змістовий модуль1. Загальні питання мистецтва.

Тема 1 – 2. Вступ. Мистецтво як одна із форм суспільного розвитку. Предмет «історія мистецтв». Значення мистецтв в житті людини, в розвитку суспільства. Мистецтво Стародавнього Сходу.

Тема 3. Мистецтво доби античності. Стародавня Греція, Рим. Прогресивні новації в галузі архітектури, скульптури. Створення канону, модулю, грецькі архітектурні ордери. Інженерний геній Стародавнього Риму.

Тема4.Мистецтво західно – європейського середньовіччя. Ранньохристиянське мистецтво (базилікальна архітектура, монументальний живопис, книжкова мініатюра). Романське мистецтво: архітектура, скульптура, книга. Готичне мистецтво.

Тема 5-6. Специфіка візантійської художньої системи. Етапи еволюції західно – європейського мистецтва: від переселення народів до готики.

Риси ренесансного мистецтва та культури. Періодизація італійського ренесансного мистецтва. Мистецтво епохи Відродження. Італія XIV – XVСТ.

Мистецтво Німеччини доби Відродження. Творчість Джотто, Сандро Ботічеллі, Леонардо да Вінчі, Мікеланджело.

Доба Відродження в Німеччині. Творчість Альбрехта Дюрера (графіка, мистецька спадщина).

Змістовий модуль 2. Мистецтво Західної Європи XVII – XVIIIст.

Тема 7. Мистецтво Голландії, Фландрії. Розвиток нових жанрів мистецтва: портрет, пейзаж, натюрморт, жанрові картини. Творчість Рембрандта. Мистецтво художників Фландрії: творчість Пітера Пауля Рубенса.

Тема 8. Мистецтво Іспанії. Стил «платереско» в архітектурі Іспанії. Творчість Ель Греко, Ф.Гойї (живописна і графічна спадщина). Особливості розвитку іспанського мистецтва XVI – XVIIст.

Тема 9. Французьке мистецтво XVII – XVIIIст. Ідеали доби Просвітництва в Англії, Франції і відображення їх в образотворчому мистецтві.

Змістовий модуль 3. Західно – європейське мистецтво XIX ст.

Тема 10. Мистецтво Західної Європи - I пол. XIX ст. Загальна характеристика мистецтва. Основні стилі в мистецтві. Мистецтво Нового часу. Прогресивний романтизм у творчості французьких художників: Делакруа. Творчість художників реалістичного напрямку: Дом'є, Коро, Мілле.

Тема 11. Мистецтво II пол. XIX ст. Загальна характеристика мистецтва Німеччини, Франції, Англії, Росії. Мистецтво імпресіонізму у Франції. Імпресіонізм у Росії, його специфіка, тематика і вплив на розвиток українського мистецтва. Творчість М.Мурашко, К.Костанді, І.Репіна, К.Коровіна, В.Серова. Мистецтво «модерну» в Німеччині, Росії. Розквіт мистецтва і розвиток архітектури, живопису, прикладних мистецтв.

Тема 12. Мистецтво Німеччини, Англії II пол. XIX ст. Творчість А.Менделя, В.Лейблі, І.Морріса, Модекс – Брауна.

Змістовий модуль 4. Загальна характеристика мистецтва західно – європейських країн та США. к. XIX – XX ст.

Тема 13. Мистецтво Європи і Америки к. XIX – поч. XX ст. Розквіт шкіл, стилів, напрямків в європейському та американському мистецтві к. XIX – поч. XX ст.

Тема 14. Мистецтво новітнього часу. Мистецтво між двома світовими війнами. Удосконалення реалістичного напрямку в зарубіжному мистецтві: Бельгія, Німеччина, Франція. Творчість А.Матісса, Бурделя, Майоля, К.Кольвіц.

Тема 15. Художники американського континенту: Рокуел Кент. Монументальний живопис Мексики: творчість К.Ороско, Д.Рівера, Д.-А. Сікейроса.

Тема 16. Мистецтво Західної Європи та США ХХ –ХХІ ст. Загальна характеристика західно – європейського мистецтва II пол. ХХ ст. Нові образно – стильові концепції.

Тема 17. Скульптура II пол. ХХ ст.: Франція, Німеччина, Росія. Сюрреалізм і його представники в країнах Західної Європи та США. Мистецтво США ХХ ст. :поп – арт і його розвиток.

Тема 18. Загальна характеристика мистецтва Росії поч.. – серед. ХХ ст: М.Реріх, А.Лентулов, П.Філонов, П.Ларіонов. Мистецтво Західної Європи II пол. ХХ - ХХІ ст.

4. Структура навчальної дисципліни (Дизайн)

Назви змістових модулів і тем	усього	л	п	сем.	інд.	с.р	м.к
Модуль I. Виникнення образотворчого мистецтва.	24	6		6	2	10	
Модуль II. Мистецтво Західної Європи XVII – XVIII ст.	26	4		4	6	10	2
Модуль III. Західно – європейське мистецтво XIX ст.	30	6		6	2	14	2
Модуль IV. Мистецтво європейських країн та США XIX – XX ст.	28	8		4	2	12	2
Усього:	108	24		20	12	46	6

4. Структура навчальної дисципліни (Образотворче мистецтво)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	л	п	сем.	інд.	с.р.	м.к.
Модуль I. Виникнення образотворчого мистецтва.	26	6		6	3	11	
Модуль II. Мистецтво Західної Європи XVII – XVIII ст.	28	6		4	3	13	2
Модуль III. Західно – європейське мистецтво XIX ст. – XX ст.	30	6		6	3	13	
Модуль IV. Мистецтво європейських країн та США ХХ – ХХІ ст.	26	6		4	3	11	2
Разом:	108	24		20	12	48	4

IV. Навчально – методична карта дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва»

(IV курс, VIII семестр) спеціальність «Образотворче мистецтво»

Разом: 54 год., лекції – 12 год., семінарських – 10 год., самостійна робота – 24 год., індивідуальна робота – 6 год., підсумковий контроль – 2 год.

Тиждень	I	II	III	I V	V I	VI I	VII I	IX	X	XI
Модуль	Змістовий модуль IV									
Кількість балів за модуль без ІНДЗ	60 балів									
Назва модуля	Модуль 4. Мистецтво Західної Європи та США XX - XXI ст.									
Дати										
Теми лекцій	Загальна характеристика західно – європейського мистецтва I пол.. XX ст.	Скульптура I пол XIX ст. Франція, Англія, Німеччина, Росія.)	Сюрреалізм і його представники в країнах Західної Європи та США.	Мистецтво США XXст.: поп – арт і його розвиток .	Мистецтво Росії поч.. – серед. XX ст. Загальна характеристика.	Мистецтво Західної Європи II пол. XX ст. – поч. XXI ст.				
Теми семінарських занять	Семінар №1 Класичні традиції та інтенсивні пошуки нової художньої мови в мистецтві Західної Європи I пол.. XX ст. (10 балів)	Семінар №2 «Основні тенденції пластичних мистецтв. Творчість Е.Бурделя, М.Вламінка. (10 балів)	Семінар № 3 «Основні мистецькі течії XX ст.: фовізм, кубізм, абстракціонізм» (10 балів)	Семінар №4 «Нова художня мова в мистецтві XX ст. Німецька школа живопису» (10 балів)	Семінар № 5 «Мистецтво живопису 60 – 90 –х рр.:XX ст: І.Глазунов, М.Шемякін, Е.Неізвестний». (10 балів)					
Самостійна робота	Підготуватися до заняття « Діалог часу» на тему: «Образно – стильові концепції у мистецтві Франції XX ст. Кубізм, фовізм, експресіонізм ». (5 балів)	Провести дослідження і підготувати матеріал для усного повідомлення про видатних майстрів сучасної скульптури: В.Мухіна, О.Роден, Е.Бурдель, В.Голубкіна (5 балів)		Презентація теми: «Своєрідність творчості Мікалооса Чюрльоніса» (5 балів)	Підготувати матеріал до усного повідомлення на тему: « Світ в картинах М.Шагала, В.Кандінського, К.Малевича» (5 балів)					
ІНДЗ	Дослідити мистецтво XX – XXI ст. в контексті сучасних інноваційних технологій (кіно, фотографія, комп'ютер) (30 балів)									
Підсумковий контроль	ПМК – 25 балів Екзамен									

IV. Навчально – методична карта дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва», IV курс, VII семестр (спеціальність «Дизайн», «Образотворче мистецтво»)

Разом: 54 год., лекції – 12 год., семінарських – 10 год., самостійна робота – 24 год., індивідуальна робота – 6 год., підсумковий контроль – 2 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Модуль	Змістовий модуль I								Змістовий модуль II		
Кількість балів за модуль без ІНДЗ	45 балів								35 балів		
Назва модуля	Модуль 1. Виникнення образотворчого мистецтва						Модуль 2. Західно – європейське мистецтво XVII – XVIII ст.				
Дати											
Теми лекцій	Вступ. Мистецтво як одна із форм суспільного розвитку.	Мистецтво Стародавнього Сходу. Месопотамія, Стародавнього Єгипту.	Мистецтво Античного світу: кріто – мікенська, Греція, Рим.	Мистецтво західно – європейського середньовіччя.	Специфіка візантійської художньої системи.	Риси ренесансного мистецтва та культури. Мистецтво Італії.	Основні історико – художні стилі та напрями мистецтва Європи XVII – XVIII ст.	Мистецтво Іспанії.	Французьке мистецтво XVII – XVIII ст. Ідеали Просвітництва в Англії, Франції.		
Теми семінарських занять		Семінар №1. Мистецтво в розвитку суспільства: елемент культури, знак, символ» (10 балів)	Семінар №2 «Культура і мистецтво народів Центральної і Південної Америки. Доколумбова Америка» (10 балів)		Семінар №3 «Великі цивілізації Далекого Сходу: Індія, Китай». (10 балів)		Семінар №4 «Реформація в мистецтві Іспанії» (10 балів)		Семінар №5 «Світський характер мистецтва рококо» (10 балів)		
Самостійна робота	За рекомендованим списком літератури підготуватися до семінарського заняття №2 (5 балів)		На базі Музею Б. і В. Ханенків підібрати фото, листівки шедеврів мистецтва Китаю, Індії, Японії. (5 балів)		Підібрати цитати, які б довели значний вклад мистецтва Візантії на західно – європейське мистецтво (5 балів)		Підготувати усні повідомлення про формування видів і жанрів в мистецтві Голландії (5 балів)		За репродукціями, листівками охарактеризувати творчість Ель Греко, Ф. Гойї (5 балів)		Презентація матеріалу на тему: «Створення ансамблю архітектур в країнах Західної Європи, Росії (5 балів)
ІНДЗ	Дослідити в сучасному мистецтві ознаки мистецтва Відродження, барокко, рококо. (30 балів)										
Підсумковий контроль	ПМК – 25 балів Залік (Образотворче мистецтво)										

6. Семінарські заняття

№п/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Мистецтво в розвитку суспільства: елементи культури, знак, символ.	2	10
2	Культура і мистецтво народів Центральної і Південної Америки.	2	10
3	Великі цивілізації Далекого Сходу: Індія, Китай.	2	10
4	Реформація в мистецтві Іспанії.	2	10
5	Світський характер мистецтва рококо.	2	10
6	Класичні традиції та інтенсивні пошуки нової художньої мови в мистецтві Західної Європи I пол. XX ст.	2	10
7	Мистецтво Основні тенденції пластичних мистецтв. Творчість Е.Бурделя, М.Вламінка.	2	10
8	Основні мистецькі течії XX ст.:фонізм, кубізм, абстракціонізм.	2	10
9	Класичні традиції та інтенсивні пошуки нової художньої мови в мистецтві XX ст. Німецька школа живопису.	2	10
10	Мистецтво живопису 60 – 80- х рр. XX ст. в Росії.	2	10
Усього:		20	100

7. Самостійна робота.

№п/п	Назви теми	Кількість годин	Кількість балів
1	За рекомендованою літературою підготувати матеріал для семінарського заняття.	2	5
2	Пам'ятки античної доби в експозиції музею Богдана і Варвари Ханенків.	5	5
3	Вплив культури Візантії на розвиток західно – європейського мистецтва.	3	5
4	Підготовка усних повідомлень.. «Формування видів і жанрів у мистецтві Голландії XVII ст.»	4	5
5	Охарактеризувати творчість Ель Греко, Гойї (листівки, репродукції).	4	5
6	Презентація теми «Створення ансамблевої архітектури в країнах Західної Європи, Росії».	5	5

7	Підготовка матеріалу до семінарського заняття на тему: «Газетна і журнальна графіка у творчості Дом'є».	4	5
8	Охарактеризувати вплив напряму імпресіонізм на країни Західної Європи (за листівками, репродукціями).	7	5
9	Дослідити основні стилі та напрямки у мистецтві країн Західної Європи та США к. XIX – XX ст. Презентація теми.	7	5
10	Підготувати матеріали до усного повідомлення на тему: «Розвиток мистецтва між двома світовими війнами».	5	5
Усього:		46	50

8. Індивідуальні завдання

№п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Скласти таблиці порівняльної характеристики мистецтва Греції та Риму.	2
2	Виконання малюнків архітектурних деталей та архітектурних споруд доби середньовіччя (папір, формату А-4, кулькова ручка). Вивчення і порівняння.	4
3	Проаналізувати один з творів художників Фландрії, Голландії з колекції Музею Богдана і Варвари Ханенків.	2
4	Антична цивілізація і мистецтво доби Відродження. Презентація теми.	2
5	Місце гравюри в образотворчому мистецтві Японії (Хіросіго Хокусай).	2
Усього:		12

9. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально – пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

- * словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція – прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій;
- * семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- * наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні справи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:

індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові,

дослідницькі.

- 4) **За ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача, самостійна робота студентів: з книгою, використання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально – пізнавальної діяльності:

- 1) **Методи стимулювання інтересу до навчання:** навчальні дискусії, виконання завдань за інноваційними технологіями, створення ситуації пізнавальної новини; метод цікавих аналогій.

10. Методичне забезпечення

IV. Методичне забезпечення курсу:

- ❖ опірні конспекти;
- ❖ навчальні посібники;
- ❖ робоча навчальна програма;
- ❖ наочні матеріали.

11. Індивідуальне навчально – дослідне завдання

«Дослідження в сучасному мистецтві стильових ознак мистецтва минулого»

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань з навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально – пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: реферативне дослідження у межах навчальної програми курсу, виконане на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних занять.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково – педагогічне дослідження у вигляді реферату; вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використання джерел. Критерії оцінювання подано відповідно у табл. 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Складання плану	5 балів
2.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерела. Виклад фактів, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану проблеми.	20 балів
3.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.	5 балів
Разом		30 балів

Критерії оцінювання ІНДЗ

(науково – педагогічного дослідження у вигляді реферату)

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально – методичної карти, де зазначено види й термін контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (9 4- бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці 10.1 та 10.2

Орієнтовна тематика реферативних досліджень з навчальної дисципліни

«Історія зарубіжного мистецтва»

для спеціальності 5.02020701 «Дизайн»

IV курс, VII семестр

1. Мистецтво Стародавнього Єгипту (архітектура, скульптура, прикладне мистецтво).
2. Людина і природа в грецькому мистецтві.
3. Натюрморт в голландському живопису XVII століття.
4. Історія однієї картини. Леонардо да Вінчі. «Мадонна Літта».
5. Становлення і розвиток мистецтва Візантії.
6. Дієго Веласкес – видатний художник – реаліст.
7. Історія однієї картини. Антуан Ватто. «Савояр».

8. Творчість Гойї та його роль у розвитку іспанського мистецтва.
9. Антична цивілізація і мистецтво доби античності.
10. Монументальний живопис Стародавнього Єгипту.
11. Імпресіонізм у Франції і його значення у розвитку мистецтва ХХ століття.
12. Римський інженерний геній. Розвиток архітектури Стародавнього Риму.
13. Історія однієї картини. Томас Гейнсборо. «Портрет герцогині де Бофор».
14. Художники «Мира искусств», їх новаторство, доробки у галузі книжкової графіки і театрального мистецтва.
15. Розвиток романського мистецтва доби середньовіччя у Франції.
16. Історія однієї картини. Рембрандт «Даная».
17. Розписи Сікстинської капелли Мікеланджело: історія створення шедевру.
18. Книжкова мініатюра Візантії.
19. Середньовічна скульптура, особливості і зв'язок з архітектурою.
20. Майстри доби Відродження. Творчість Альбрехта Дюрера.
21. Розвиток матеріальної культури та еволюція мистецтва у період палеоліту, неоліту, мезоліту.
22. Поняття «середньовіччя», культурний процес і розвиток мистецтва.
23. Історія однієї картини. Дієго Веласкес «Портрет інфанти Маргарити» (з колекції музею Богдана і Варвари Ханенків).
24. Садово – паркова архітектура, її розвиток у країнах Західної Європи ХVІІІ століття.
25. Скульптура ХХ століття. Творчість Бурделя.
26. Нові тенденції у розвитку мистецтва останньої третини ХХ століття: школи, напрямки, стилі.
27. Класичні традиції та пошуки нової художньої мови в мистецтві І пол. ХХ століття.
28. Монументальний живопис Мексики, його вплив на подальший розвиток дизайну міського середовища.
29. Розробки Пікассо в галузі дизайну.
30. Творчість художників напрямку сюрреалізм в країнах Західної Європи.

**Орієнтовна тематика реферативних досліджень з навчальної
дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва»
для спеціальності 5. 02020501 «Образотворче мистецтво»**

VІІ семестр

1. Походження первісного мистецтва.
2. Види і жанри образотворчого мистецтва.
3. Архітектура кріто – мікенського періоду.
4. Живописна спадщина Леонардо да Вінчі.

5. Вітражі як вид монументального мистецтва доби готики.
6. Мистецтво скіфів, сарматів, їх зв'язок з мистецтвом греків.
7. Романська архітектура, її розповсюдження в країнах Західної Європи.
8. Перші християнські базиліки як початок розвитку культової архітектури.
9. Історія однієї картини. Леонардо да Вінчі. «Мадонна з квіткою».
10. Антична цивілізація і мистецтво доби античності.
11. Скарби гробниці Тутанхамона.
12. Давньогрецька скульптура.
13. Історія одного шедеву. Мікеланджело «Статуя Давида».
14. Книжкова мініатюра Візантії.
15. Середньовічна скульптура: особливості і матеріали.
16. Статуя Зевса як одне з чудес світу.
17. Скіфська Золота Пектораль.
18. Історія однієї картини. Пітер Брейгель. «Мисливці на снігу».
19. Роль канону в мистецтві грецької скульптури.
20. Місце гравюри в мистецтві Японії. Творчість Кацусіко Хокусая.
21. Класицизм – пошуки універсальних законів мистецтва.
22. Реалізм у творчості У.Хогарта.
23. Особливості європейської архітектури доби готики.
24. Графічна спадщина Рембрандта.
25. Виникнення та розвиток романського стилю.
26. Ордерна система в архітектурі Стародавньої Греції, її значення у подальшому розвитку світової архітектури.
27. Романтизм у творчості Е.Делакруа.
28. Розвиток і становлення мистецтва Голландії XVII століття.

**Орієнтовна тематика реферативних досліджень з навчальної
дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва»**

для спеціальності 5.02020501 «Образотворче мистецтво»

VIII семестр, IV курс

1. Ідеї «універсальної архітектурної форми» в творчості Л.Міс ван дер Рое.
2. Ознаки стилю авангард поч. XX ст. Творчість О.Архипенка.
3. Авангард в творчості Хоана Міро.
4. Твори Дієго Рівера і наявність в них рис соціалістичного реалізму.
5. Російське мистецтво і значення творчості М.Шемякіна.
6. Мистецтво поп – арту в США і роль творчості Е.Уорхола.
7. Походження і розвиток авангарду в мистецтві Західної Європи і України XX ст., (живопис, графіка, скульптура).
8. Татаїзм і його розвиток в мистецтві XX століття.

9. Абстрактний експресіонізм та його представники: Аршіл Горкі, Дж. Поллок, Марк Ротко, Барнет Ньюман.
10. Космічні метаморфози Стасіса Красаускаса - литовського графіка.
11. Світло і форма в інтерпретації Джакомо Манцу.
12. Незламний дух героїв Павла Коріна.
13. Портретний жанр в творчості А.Модільяні.
14. Діорами видатного майстра батального жанру – Франца Рубо.
15. Принципи функціоналізму в архітектурі ХХст. Творчість Ле Корбюз'є.
16. Бруталізм в архітектурі Західної Європи 50 – 60 –х рр. ХХ ст.
17. Грецькі відлуння в скульптурній поемі Генрі Мура.
18. Соціалістичний реалізм в мистецтві 60 – 80 – х рр. ХХ ст. в Росії.
19. Значення творчості бельгійського художника Р.Магріта в мистецтві сюрреалізму.
20. Знаково – символічна мова творів Ж.Міро та В.Кандінського.
21. Експресіонізм та примітивізм в творчості А.Модільяні.
22. Тема екології в українському плакаті II пол. ХХ ст.
23. Соціалістичний реалізм в 50 – 70 – х рр. ХХ ст. в українському графічному мистецтві (творчість В.Касіяна, М.Дерегуса, Г.Якутовича, В. Базилевича, Г.Литвиненка, Н.Лопухової, М.Компанця, В.Перевальського, В.Чебаника).
24. Естетичні та художні ідеї в натюрмортах українського живописця М.Чегодара, М.Глуценка, П.Сльоти.
25. Тема праці в творчості Т.Яблонської.
26. Творчість П.Пікассо і особливості художнього руху ХХ ст. – кубізм.

12. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів з дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» оцінюються за модульно – рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове опитування, звіт, реферат, есе.
- Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

13. Розрахунок рейтингових балів, за видами поточного (модульного) контролю за IV курс, VII семестр (Дизайн)

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1	Відвідування лекцій.	11
2	Відвідування семінарських занять.	10
3	Робота на семінарському занятті.	100
4	Самостійна робота.	60
5	Індивідуальна навчально – дослідна робота.	30
6	Підсумковий модульний контроль	75
	Підсумковий рейтинговий бал	286
	Коефіцієнт з дисципліни:	4.7
	Екзамен	40

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за IV курс (VII семестр) (Образотворче мистецтво)

№п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1	Відвідування лекцій.	6
2	Відвідування семінарських занять.	5
3	Робота на семінарському занятті.	50
4	Самостійна робота.	60
5	Індивідуальна навчально – дослідна робота.	30
6	Підсумковий модульний контроль.	25
7	Підсумковий модульний контроль – залік.	
	Підсумковий рейтинговий бал:	176
	Коефіцієнт з дисципліни:	1.76

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за IV курс (VIII семестр) Образотворче мистецтво

№п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1	Відвідування лекцій.	5
2	Відвідування семінарських занять.	5
3	Робота на семінарському занятті.	50
4	Самостійна робота.	60
5	Індивідуальна навчально – дослідна робота.	30

6	Підсумковий модульний контроль.	25
	Підсумковий рейтинговий бал за VII семестр	176
	Підсумковий рейтинговий бал за VIII семестр	175
	Разом	351
	Коефіцієнт з дисципліни:	5.85
	Екзамен:	40

Рекомендована література:

Базова:

1. Безклубенко Сергій. Мистецтво: терміни та поняття: Енциклопедичне видання у 2 – х т.: Т.1(а – л) Сергій Безклубенко.- К.: тов. «Казка», 2010. – 240с.
2. Безклубенко С.Д. Всезагальна теорія та історія мистецтва. К.: 2003. – 261с.
3. Величайшие люди планеты: Энциклопедический справочник. – Х.: Фолио, 2008. – 799с.
4. Гнедич П.П. История искусств. Живопись. Скульптура. Архитектура. – М.: Эксмо., 2011.
5. Герчанівська П.Є. Сутність стилю. К.: 2001., с.44 – 45.
6. Майстри живопису. Довідкове видання. Укладач О.М.Гапей. ТОВ «Глорія Трейд», Донецьк. 2013. – 383с.:

Допоміжна:

1. Бенуа А.Н. История живописи всех времен и народов. Современное написание/ ОММА медиа группы СПб: Издательский дом «Нева», 2004.
2. Ружмон Дені де. Любов і західна культура. – Львів, 2000.
3. Малявин В. Китайская цивилизация. – М.: 2000.
4. Левчук Л.П. Психологія: історія, теорія, мистецька практика: Навч. посібник. – К.: 2002.
5. Карр – Гамм С. Словарь символов в искусстве: Иллюстрированный ключ к живописи и скульптуре: Пер. с англ. – М., 2003.

Робоча програма навчального курсу**«Історія зарубіжного мистецтва»**

Укладач: Кормакова Тетяна Леонідівна, викладач – методист циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка.

«Історія зарубіжного мистецтва». Програма навчальної дисципліни/
Укладач: Кормакова Т.Л. – К.:
Університетський коледж Київського університету імені Бориса Грінченка,
2015. – 21с.